

"Olipa kerran", tai niin ainakin äitini minulle kertoi. Toisaalta äitini on aina ollut kohtuuden ystävä. Se tarkoittaa sitä, että äiti käski aina levittää voita näkkileivän sileälle puolelle ja laittaa vain kaksi palaa juustoa yhdelle leivälle. Missään tapauksessa samalle leivälle ei saanut laittaa sekä juustoa, että leikkelettä. No joka tapauksessa äitini aloitti aina satunsa sanoilla: "Olipa kerran". Sinun äitisi saattaa aloittaa sanoilla: "Olipa kaksi kertaa" ja Laurin äiti kenties sanoilla: "Olipa uskomattoman monta kertaa". Nykyään kaikkea on saatavilla niin paljon enemmän kuin ennen, ja äidit voivat aivan hyvin aloittaa tarinansa noinkin. Huomaan, että alat jo haukotella, mutta malta vielä hetki odottaa; kyllä satu kohta pääsee vauhtiin. Tämä satu kuitenkin kerrotaan, kuten äitini sen minulle kertoi ollessani lapsi. Tai ainakin niin kuin minä muistan hänen kertoneen sen. "Olipa kerran, kun olin pikkutyttö", kertoi äitini, "suuressa, suuressa metsässä pieni luola. Luolassa asui metsänpeikko." No, nyt sinä tietysti huomautat, että äitini on aika vanha, sillä eihän peikkoja ole ollut olemassa enää pitkiin aikoihin. Älä kuitenkaan kerro sitä äidilleni, sillä äidithän ovat naisia. Ainakin useimmiten. Nykyään ei voi olla aivan varma näistäkään asioista. Naisethan eivät pidä siitä, että heidän ikäänsä pohditaan. Eikä tästä tarinasta tule mitään, jos sinä koko ajan keskeytät. Laita nyt silmäsi kiinni, ja kuvittele, että peikkoja voi olla olemassa vieläkin; ne ovat vain niin hyvin piiloutuneet, ettei niitä usein näe. Aloitetaan siis vielä kerran alusta: Olipa kerran suuressa, suuressa metsässä pieni luola. Luolassa asui metsänpeikko. Metsänpeikko on pieni karvainen otus, jolla on suuret lystikkäät silmät, pieni sievä karvaton kuono ja pitkä häntä, jonka päässä on tupsu. Peikkoja on monenlaisia, mutta tässä metsässä asui nyt tällainen peikko. Tämä peikko oli erittäin kiltti ja ystävällinen, eikä syönyt lapsia aamiaiseksi. Eihän siinä olisi ollut mitään järkeäkään; peikko oli niin pieni, että yhdestä lapsesta olisi riittänyt syötävää kuukaudeksi. Peikoilla ei ole jääkaappeja, joten pilaantunuthan se lapsi poloinen olisi ennen kuin peikko olisi ehtinyt sen kokonaan syödä. Tämä peikko oli järkevä, joten se ei syönyt lapsia. Peikko asui yksikseen kodikkaasti sisustetussa luolassaan. Hetkinen, miksi se asui yksin? Miksei se asunut äitinsä, isänsä ja kymmenen peikkosisaruksensa kanssa yhdessä? Ehkä se oli jo niin vanha, että oli muuttanut pois kotoa, ja kuitenkin niin nuori, ettei ollut löytänyt vielä puolisoa. Eihän tämä nyt kuitenkaan näin voi mennä, tulee niin surullinen olo! Tämä kohta pitää kyllä muuttaa: Peikko asui yhdessä parhaimman ystävänsä kanssa kodikkaasti sisustetussa luolassaan. Peikon ystävä oli pieni kissa, jonka nimi oli Veeti. Ai niin, peikoltahan puuttuu vielä nimi; olkoon peikko nimeltään Jalmari, Jalmari Jäyhäleuka. Veeti ei ollutkaan mikään tavallinen kissa; se oli oikea rotukissa, rodultaan Cornish rex, eli Cornwallin kuningas, kuten se itse sanoi. Cornwall on paikkakunta Englannissa, jos haluat tietää. Ja on silti, vaikkei se asia sinua kiinnostaisikaan. Veeti oli siro, pitkäjalkainen kissa, jolla oli suuret korvat ja silkkisen pehmeä lyhyt kihara turkki. Se oli notkea ja vikkelä kissa, joka oli aina vipeltämässä johonkin suuntaan, jollei nukkunut Jalmari-peikon lämpöisessä sylissä. Veeti ja Jalmari olivat erottamattomat ystävykset. Päivisin ne leikkivät luolan ulkopuolella hippaa ja monia muita leikkejä. Luolan edustalla oli pieni metsäaukio, jolla kasvoi varpaita mukavasti kutittavaa ruohikkoa. Aukiota ympäröivät monenmuotoiset puut, joihin oli mukava kiivetä tähystämään kauemmas metsään. Veeti oli kissamaiseen tapaansa taitava kiipeilijä, ja sen terävät kynnet tarrautuivat hyvin puun runkoon. Jalmarin peikonkäpälät lipsuivat välillä liukkaasta puun kuoresta, ja siksi Jalmari yleensä kiipesikin vain niihin puihin, joissa oli tiheään oksia kiipeämistä helpottamassa. Eräänä päivänä ... Tämä on taas näitä äitini suosikkilauseita. Äiti ei koskaan aloittanut lausetta: "Eräänä yönä", sillä öisin kaikki pienet lapset ja muut öhkömönkiäset nukkuvat kiltisti omissa sängyissään. Eräänä päivänä Jalmari ja Veeti päättivät lähteä kauemmas metsään leikkimään. Jalmari tiesi, että vähän matkan päässä oli mukava pieni lammikko, josta saattoi kalastaa herkullisia kaloja hännällään. Veeti piti kovasti

kalasta, ja siksi ystävykset lähtivät talsimaan kohti lampea. Aivan oikein huomautit, kissat evät "talsi", vaan sipsuttavat sievästi pienillä tassuillaan. Kiven takaa ilmestyi yhtäkkiä ystävystemme eteen kaksi hiittä. Hiisi on vähän niin kuin metsänpeikko, mutta isompi, karvaisempi, rumempi ja ilkeämpi. Eli tarkemmin ajateltuna ei oikeastaan ollenkaan kiltin pikku metsänpeikon tapainen. "Hoo", sanoi toinen hiisi. Se, joka oli pidempi. "Ho hoo", sanoi lyhyempi hiisi. Niitä ei pystynytäkään erottamaan toisistaan muutoin kuin pituuden avulla. Eikä niillä ollut nimiäkään; ne kutsuivat toisiaan vain sanoilla 'se toinen'. Kaikki hiidet kautta metsän olivat itse asiassa niin samanlaisia, että ne eivät aina itsekään tienneet olivatko tämä vai tuo toinen hiisi. "Karvaton kissa", sanoi toinen hiisi osoittaen Veetiä pitkällä kynnellään. "Kissa ilman karvoja", sanoi se toinen hiisi. Tämä oli hiisien yleinen tapa keskustella; jos joku hiisi sanoi jotain, niin toinen hiisi yleensä toisti jossain muodossa saman asian. Se johtui siitä, että toinen puhuja ei itsekään tiennyt oliko ensimmäinen puhuja ollut se toinen hiisi vai hän itse. Tämä lievästi sanottuna yksinkertainen mielenlaatu olikin hiisien suurin heikkous. Hyvä että oli, sillä hiidet olivat suuria ja vahvoja, eivätkä epäröineet ilkeyksissään näyttää sitä muille metsän asukeille. Taitava puhuja saattoi puhumalla saada hiiden niin pyörryksiin, että se löi suurella kourallaan itseään nenään, vaikka luuli lyövänsä jotakuta muuta. "Tämä ei ole karvaton kissa, vaan ystäväni kuningas Veeti ensimmäinen, jolla on hyvin hieno pehmeä turkki", sanoi Jalmari urheasti. "Kuningas", sanoi toinen hiisi hölmistyneenä. "Karvaton kuningas", sanoi se toinenkin hiisi ja rapsutti nenäänsä ihmeissään. "Mjau", sanoi Veeti vahingossa, kun sitä niin jännitti. "Eivät kuninkaat sano 'mjau'", totesi toinen hiisi, ja näytti uhkaavalta. "Eivät sano 'mjau'. Syödään se!" sanoi se toinen hiisi innoissaan. Nyt alkoi Veetiä pelottaa toden teolla, ja se ponkaisi terävillä kynsillään ylös lähimpään puuhun. Tämäkös vasta hiisiä harmitti. Ne yrittivät hyppiä ja pomppia saadakseen Veetin kiinni, mutta vaikka ne isoja otuksia olivatkin, ne eivät pystyneet hyppäämään tarpeeksi korkealle. Kun hiidet eivät saaneet Veeti-kissaa kynsiinsä, ne kääntyivät pikku metsänpeikon suuntaan. "Syödään sitten prinssi", huudahti toinen hiisi leimuavin silmin. "Prinssit on parhaita", totesi se toinen hiisi. Kaikesta päätellen tämä toinen hiisi ei ollutkaan ihan niin yksinkertainen, kuin hiidet yleensä, koska se lisäili hieman omiaan toistaessaan kaverinsa sanoja. Jalmari katsahti puuta, johon Veeti oli kiivennyt ja totesi, ettei siinä ollut yhtään sopivaa oksaa kiipeämistä varten. Eikä missään muussakaan lähistön puussa. Onneksi Jalmari ei ollut 'eilisen teeren poika', vaikka täyttä varmuutta siitä ei ollutkaan koska isyystestiä ei ollut tehty. "Kuninkaan ratsuväki on tulossa ja se pieksää teidät maanrakoon", huusi Jalmari niin lujaa kuin pieni peikko pystyy huutamaan. Huuto oli niin kova, että lähistön puista alkoivat kävyt putoilla maahan; kops, kops, kops. Kuulosti aivan siltä, kuin metsästä olisi tulossa kiireellä jokin suuri joukko. "Missä ratsu?" huusi toinen hiisi pelästyneenä ja yritti tähyillä metsään. "Ratsutko tulee?", huusi se toinen hiisi ja tähyili vastakkaiseen suuntaan. Samalla Veeti hyppäsi terävät kynnet ojossa suoraan toisen hiiden niskaan ja kynsi ja raapi hiiden paksua nahkaa. "Pistäkää miehet, pistäkää!" huusi Jalmari, "Kuninkaan tähden!" Veeti loikkasi yhdellä voltilla toisen hiiden niskaan ja kynsiminen jatkui. Hiidet ulvoivat kauhusta ja lähtivät juoksemaan päätä pahkaa metsään. Veeti pudottautui kyydistä ja palasi tyynesti astellen Jalmarin luo. Päästyään näin pälkähästä ystävämme nauroivat sydämensä pohjasta. "Kyllä nyt kala maistuisi", sanoi Veeti Jalmarille, ja ystävykset jatkoivat matkaansa lammelle. Jos olet huolissasi hiisien puolesta, voin kertoa että hiisillä on niin paksu nahka, etteivät edes Veeti-kissan terävät kynnet tehneet siihen kovin pahoja naarmuja. Hiidet kuitenkin pelästivät perusteellisesti, eivätkä tulleet siihen osaan metsää pitkään aikaan, koska kuningas Veeti ensimmäisen ratsuväki vartioi siellä, kuten he toisilleen jatkuvasti kertoivat. Näin tämä tarina meni, ainakin minun muistaakseni. Eikä minun muistissani muistaakseni ole mitään vikaa. Äitini

sanoi aina, että sadussa pitää olla jokin opetus. En minä kyllä sitä opetusta useimmista tarinoista ymmärtänyt, mutta jännittäviä ne olivat. Paljastan teille nyt mikä tämän tarinan opetus oli, ettette menetä sen takia yöunianne. Se kuuluu näin: "Ei ole kissaa karvoihin katsominen!"